

Анотація на вибірккову навчальну дисципліну СОЦІОЛОГІЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Освітній ступінь – бакалавр

Галузь знань 23 *Соціальна робота*

Спеціальність 231 *Соціальна робота*

Освітньо-професійна програма *Соціальна робота*

Кількість кредитів – 3

Рік підготовки, семестр – 3 рік, 5 семестр

Компонент освітньої програми: *вибіркова*

Мова викладання: *українська*

Викладач: Джуган Руслана Іванівна, кандидат соціологічних наук, доцент кафедри соціології та соціальної роботи, e-mail: ruslana.sopko@uzhnu.edu.ua

Опис дисципліни

1. Актуальність курсу соціологія соціальної роботи як галузь ще досить молода і перебуває у стадії становлення. Відбувається процес визначення, оформлення і уточнення змісту основних сутнісних ознак і характеристик., понятійно-категоріального апарату, що описують цю галузь соціологічних знань.

2. Метою дисципліни – формування системних уявлень про соціологію соціальної роботи як галузі сучасного соціологічного знання.

Завдання курсу: засвоєння знань про генезу, науковий статус, предметну сферу, структуру, понятійний апарат, специфіку і функції соціології соціальної роботи; набуття вмінь застосовувати соціологічний підхід та інструментарій для аналізу соціальної роботи як важливого суспільного феномену; розширення кругозору про технологічні та інструментальні можливості соціальної роботи щодо соціального захисту та соціальної допомоги найбільш уразливим верствам населення.

3. Проблематика (зміст дисципліни), яка буде розглянута у процесі вивчення навчальної дисципліни

Соціологія соціальної роботи як галузь наукового знання.

Передумови виникнення та етапи розвитку соціології соціальної роботи.

Наукові парадигми соціологічного аналізу соціальної роботи.

Соціальна робота як суспільний феномен.

Людина як суб'єкт і об'єкт соціальної роботи.

Моделі та технології соціальної роботи.

Конкретно-соціологічне дослідження: поняття, етапи, види. Соціальний проект.

Розробка дослідницьких документів для збору інформації. Методи дослідження.

Програма соціологічного дослідження.

4. У процесі вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати і вміти:

Знати предмет, об'єкт, структуру і функції соціології соціальної роботи.

Вміти використовувати соціологічний інструментарій та методологічний арсенал соціології для аналізу соціальної роботи як суспільного феномену.

Аналізувати основні теоретичні концепції, підходи і парадигми соціології соціальної роботи, її понятійно-категоріальний апарат.

Знати форми, види, структуру і зміст соціальної роботи як суспільного феномену.

Розуміти особливості людини як суб'єкта і об'єкта соціальної роботи та основні чинники її інституціоналізації в перехідному суспільстві.

Вміти визначити соціальні механізми розгортання та підвищення якості професійної соціальної роботи з найбільш уразливими верствами населення в перехідному суспільстві.

Вміти виокремлювати соціальні категорії населення, що потребують адресної соціальної допомоги та соціального захисту з боку соціальних служб і соціальних працівників.

ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Лукашевич М.П. Соціологія соціальної роботи: курс лекцій / М.П. Лукашевич, Т.В. Семигіна. – К.: ПІК ДСЗУ, 2011. – 210 с.
2. Лукашевич М.П. Теорія і методи соціальної роботи: навч. посібник / М.П. Лукашевич, І.І. Мигович. – К.: МАУП, 2003. -163 с.
3. Лукашевич М.П. Соціальна робота (теорія і практика): підручник / М.П. Лукашевич, Т.В. Семигіна. – К.: Карвела, 2011. – 368 с.
4. Лукашевич М.П. Менеджмент соціальної роботи: навч. посібник / М.П. Лукашевич, М.В. Туленков. – К.: Карвела, 2007.
5. Лукашевич М. П. Соціологія. Загальний курс: підручник / М.П. Лукашевич, М.В. Туленков. – К.: Карвела, 2011. – 408 с.
6. Лукашевич М.П., Шандор Ф.Ф. Соціологія соціальної роботи: теорія і практика. Підручник – Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2018- 232 с.
7. Лукашевич М.П., Шандор Ф.Ф. Соціологія соціальної роботи: теорія практика. Навчальний посібник – К.: Карвелла, 2017.- 212 с.
8. Сурмин Ю.П. Теория социальных технологий: учеб. пособие / Ю.П. Сурмин, Н. В. Туленков. – К.: МАУП, 2004. – 608 с.

Допоміжна:

1. Антологія соціальної роботи: В 7 т. – К.: ДЦ ССМ, 2001 - 2003.
2. Баскаков А. Я. Методология научного исследования: учеб. пособие / А. Я. Баскаков, Н. В. Туленков. – К.: МАУП, 2002. – 186 с.
3. Васильев В. В. Соціальна робота на підприємстві: Навч. посібник / В. В. Васильев. – К.: видавничий дім «Слово», 2011. – 236 с.
4. Вступ до соціальної роботи: навч. посібник / за ред. Т. В. Семигіної, І. І. Миговича. – К.: Академвидав, 2005. – 304 с.
5. Матвієнко В. Я. Соціальні технології / В. Я. Матвієнко. – К.: Українські проміні, 2001. – 446 с.
6. Попович Г. М. Інституціоналізація соціальної роботи в Україні: Монографія / Г. М. Попович. – Ужгород: Гражда, 2003. – 188 с.

7. Сидоров В. Профессиональная деятельность социального работника: ролевой подход / В. Сидоров. – Винница: Глобус пресс, 2006. – 408 с.
8. Сурмин Ю. П. Методология и методы социологических исследований: учеб. пособие / Ю. П. Сурмин, Н. В. Туленков. - К.: МАУП, 2000. – 304 с.
9. Теорії і методи соціальної роботи: підручник / За ред. Т. В. Семигіної, І. І. Миговича. – К.: Академвидав, 2005. – 328 с.
10. Туленков М. В. Теорія і практика організаційної взаємодії: підручник \ М. В. Туленков. – К.: ІПК ДСЗУ, 2011. – 468 с.
11. Туленков М. В. Політика соціального захисту: моногр. / М. В. Туленков, Ю. Ж. Шайгородський. – К.: Центр соціальних комунікацій, 2011. – 184 с.
12. Фрейд З. Массовая психология и анализ человеческого «Я»: Я и Оно // Труды разных лет. – Тбилиси, 1991. – Кн. 1.